

(060.555) 061.23:02

Nog - 1988

Boekmansichting-Bibliotheek
Herengracht 415 - 1017 BP Amsterdam
Tel. 243739

Jaarverslag 1988

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding	3
2. Projectactiviteiten	6
3. Overige activiteiten	18
4. Internationale betrekkingen	21
5. Jaarrekening 1988	23
Samenstelling NBBI-bestuur/-bureau	33
Lijst van afkortingen	34

1. Inleiding

Vanuit de in het NBBI-beleidsplan geformuleerde centrale doelstelling: verbetering van de (infra-)structuur van de openbare informatieverzorging in ons land, heeft de organisatie in 1988 bestaande activiteiten verder vormgegeven en zijn nieuwe initiatieven genomen. Enerzijds resulteerde dat in het in gang zetten dan wel continueren van vooral in projectvorm gegoten activiteiten, aan de andere kant werd ingespeeld op vragen van verschillende aard en omvang die uit het 'veld' aan het NBBI werden voorgelegd.

Bij het beoordelen van prioriteiten en het doen van keuzen laat het NBBI zich onder meer leiden door ontwikkelingen die zich op het terrein van de informatieverzorging voordoen. Vastgesteld kan worden dat naast de toegenomen betekenis van informatie vooral de toepassing van de beschikbare en zich snel ontwikkelende informatietechnologie een steeds belangrijker rol speelt. Het NBBI rekent het zich tot zijn taak de actualiteit in deze te volgen en daar waar mogelijk met zinvolle activiteiten op aan te sluiten.

Ondanks de groeiende behoefte aan informatie blijkt dat de vraag (nog) achterblijft bij het aanbod. Factoren als overzichtelijkheid, bereikbaarheid alsmede bruikbaarheid van beschikbare informatie zijn daarbij van betekenis. Stimulering van de vraag was en is een centraal aandachtsgebied binnen het NBBI.

Omdat het in vrijwel alle sectoren van de informatieverzorging van essentieel belang is niet alleen te weten en in te spelen op wat zich binnen, maar zeker ook buiten de landsgrenzen voordoet, is het hebben van toegang tot daar beschikbare relevante informatie bijzonder belangrijk. Het NBBI volgt mede daarom internationale ontwikkelingen en neemt actief deel aan overleg dat o.m. in EG-verband plaatsvindt. In dat kader is het initiatief dat NBBI heeft genomen inzake het medio 1988 door de EG gelanceerde actieplan voor bibliotheken illustratief. De organisatie van een voorlichtingsdag in november alsmede daaruit voortkomende vervolgactiviteiten vormden de aanzet voor diverse initiatieven, die mede afhankelijk van besluitvorming binnen de EG, in 1989 verder gestalte zullen krijgen.

Van vitaal belang in het informatieverzorgingsveld zijn scholing en opleiding. Niet alleen voor hen, die beroepsmatig in de informatieverzorging werkzaam zijn, maar ook voor de huidige en toekomstige (eind)gebruiker. Op beide markten ligt er een taak voor het NBBI. In het verslagjaar zijn initiatieven genomen voor gerichte aandacht aan training en opleiding.

In 1988 heeft het NBBI opnieuw een activiteitenplan gepresenteerd, waarin voorgenomen activiteiten in hoofdlijnen zijn geschetst. Het accent heeft daarbij enerzijds vooral gelegen op het verder filteren van de projectvoorstellen, die in het verleden door verschillende partijen uit de informatiemarkt waren aangereikt. Daarnaast zijn prioriteiten gesteld ten aanzien van reeds lopende projecten. Dat heeft geleid tot het (her)formuleren van ruim dertig projecten. Omdat de eerder gevolgde

indeling in een aantal herkenbare programmalijnen goed en bruikbaar bleek te zijn is deze opzet gehandhaafd. Het in het najaar gepubliceerde plan is eveneens uitgangspunt geweest voor overleg met verschillende departementen. Omdat het NBBI zich bij de concretisering van zijn taak niet alleen wil richten op de publieke sector (ministeries en door de overheid gefinancierde instellingen: onderzoekcentra, (wetenschappelijke en openbare) bibliotheken) maar ook de ontwikkelingen in de private/marktsector wil volgen, zijn initiatieven genomen in de richting van het bedrijfsleven. Vooralnog heeft de informatievoorziening richting midden- en kleinbedrijf daarbij centraal gestaan. Daartoe zijn voorstellen uitgewerkt o.m. voor het inrichten van voorlichtings- en demonstratieprojecten voor het midden- en kleinbedrijf in het kader van de start van de Innovatie Advies Centra. Verder is op verzoek van het ministerie van Economische Zaken een inventariserende studie verricht naar de juridische belemmeringen op de informatiemarkt. De positie van de kennisintensieve marktsector en die van ons land in internationaal/Europees verband, de noodzaak voor het bedrijfsleven toegang te hebben tot recent verworven nieuwe inzichten in eigen land en daarbuiten en de belangrijke betekenis daarvan voor de nationale economie dwingt tot voortdurende innovatieprocessen. Informatie over en toegankelijkheid tot ontwikkelde kennis is

'Op 15 november 1988 organiseerde NBBI een voorlichtingsdag over het 'EG-actieplan voor bibliotheken'. Op de foto het merendeel van de sprekers, v.l.n.r. dr. R.L. Schuurmsma, drs. C.N. Jansen van Rosendaal, ir. F.J.G. Kwanten, mevrouw A. Iljon, mr. W.R.H. Koops, J.C. Mijnaerends en W.M. Renes.

daarbij onontbeerlijk. Met volledige erkenning voor de eigen verantwoordelijkheid van de marktsector in deze acht het NBBI het van belang dat de overheid in voorwaardenscheppende zin de relevantie van een goede informatievoorziening voor deze sector onderkent. Het bestaande overleg daarover met de betrokken departementen zal worden voortgezet.

In het kader van het takenpakket van het NBBI heeft de verspreiding van kennis en ervaring, die in onderzoek en projecten wordt opgedaan, een hoge prioriteit. Door middel van daartoe georganiseerde themadagen en/of studiebijeenkomsten of langs andere weg zal de verworven kennis onder belangstellende doelgroepen worden verspreid.

Een belangrijk deel van de projectactiviteiten strekt zich als gevolg van aard en omvang van het onderzoeks- c.q. ontwikkelings-programma uit over een langere termijn. Resultaten van NBBI-inspanningen zijn daaraan gekoppeld. In het verslagjaar zijn opnieuw verschillende projecten afgerond.

Het bovenstaande maakt duidelijk dat het NBBI op een groot aantal terreinen activiteiten heeft ondernomen dan wel initiatieven tot nieuwe activiteiten. Met een open oog voor ontwikkelingen en vanuit een duidelijk geformuleerde prioriteitsstelling zal de organisatie op de ingeslagen weg verder gaan. Toepassing van bestaande technologie, verdere stimulering van de vraag en betrokkenheid bij internationale/EG ontwikkelingen zijn daarbij belangrijke aandachtsgebieden.

2. Projectactiviteiten

De projectrapportage geschiedt aan de hand van een achttal vastgestelde programmalijnen. Deze dienen enerzijds als een inhoudelijke invulling van de doelstellingen van de organisatie, daarnaast als ordeningselement van activiteiten en tenslotte als financieringskader op programma-niveau.

Lopende projecten zijn binnen de aangegeven programmalijnen gecontinueerd, nieuwe projecten zijn over het algemeen in bestaande programmalijnen ondergebracht.

De rol van het NBBI bij de verschillende projecten varieert van initiërend en stimulerend tot actief coördinerend. Bij het merendeel van de projecten zijn externe adviesbureaus betrokken bij het onderzoek.

Programmalijn A: Vernieuwing en innovatie binnen instellingen van bibliotheekwezen en informatieverzorging

Centrale Catalogus voor de Kartografie (CCK)

Na de eerder bereikte overeenstemming over de realisatie van een operationeel CCK-systeem, heeft de KB een plan van aanpak geformuleerd. Daarover is met acht kaartbeherende instellingen en de Faculteit der Ruimtelijke Wetenschappen van de RUU overleg gevoerd, hetgeen geleid heeft tot een in concreto uitgewerkte opzet van het project. De activiteiten bestrijken de periode januari 1988 - mei 1991.

Ook over de financiering werd overeenstemming bereikt met NBBI, hetgeen begin 1989 zal resulteren in een overeenkomst met de KB. De keuze van de benodigde hard- en software werd begeleid door een extern adviseur, de besluitvorming zal in de eerste maanden van 1989 plaatsvinden. De Nederlandse Stichting Informatie- en Documentatiecentrum Kartografie (NSIDK), onder wiens hoede in de afgelopen jaren het voorwerk is verricht, zal worden opgeheven, nu CCK bij de KB is ondergebracht. NBBI begeleidt het project actief.

Het opzetten van een databank met beschrijvingen van biotechnologische onderzoekprojecten in de EG (BIOREP)

Het BIOREP-project, waarin een database wordt opgebouwd van lopend biotechnologisch onderzoek in de EG, kreeg in 1988 van de Europese Commissie het groene licht voor een volgende fase. Als gevolg van de reorganisatie van de in Nederland bij het inventariseren van lopend onderzoek betrokken organisaties, droeg NWO de verantwoordelijkheid voor het project over aan de bibliotheek van de KNAW. Nieuwe afspraken tussen KNAW enerzijds en EG, NBBI en de Adviescommissie Biotechnologie anderzijds, werden in door NBBI opgestelde overeenkomsten neergelegd. Er is een klankbordgroep ingesteld, die zich zal buigen over de follow-up van BIOREP binnen het EG-plan voor de Europese

Informatiemarkt, waarbinnen biotechnologische informatiesystemen een prioriteitsgebied vormen. Het lopende project zal in 1989 worden afgerond.

Geautomatiseerd bestand met verwijzingen naar artikelen in Nederlandstalige vaktijdschriften (NEDLIJN)

Nedlijn heeft in het verslagjaar verder vorm gekregen. NBLC en PICA namen reeds in 1987 de voorbereidende werkzaamheden voor hun rekening. NBBI begeleidt het project en draagt mede zorg voor de financiering ervan. Met de informatie-leveranciers: Energie Onderzoek-Centrum Nederland (ECN), Hoogovens, KEMA, Samenwerkende Centra voor Automobiëldocumentatie (SAMCAD) en het bureau van de Bibliografie Nederlandse Sociologie (BNS) heeft overleg plaatsgevonden. De VOGIN, die het oorspronkelijke idee voor het project lanceerde, neemt deel aan een gevormde stuurgroep. In 1988 is begonnen met het opbouwen van een database. Daarnaast is onderzocht of en in hoeverre deze tegemoet komt aan gebruikersbehoeften en of een kostendekkende exploitatie mogelijk is. De resultaten daarvan zullen naar verwachting in 1989 beschikbaar komen. Tevens wordt aandacht besteed aan de beoogde voortzetting van het project na dat jaar.

Na een kleine bijstelling van de planning was de database eind 1988 operationeel. De eerste gebruikers krijgen er begin 1989 toegang toe. Hun ervaringen zullen mede worden gebruikt bij de verdere uitbouw.

Thesaurus Vrouwenstudies - onderzoek naar een landelijk toepasbaar information retrieval en indexeersysteem op het gebied van de positie van de vrouw

Nadat in overleg met NBBI een projectvoorstel was uitgewerkt, is het IIAV, het Internationaal Informatiecentrum en Archief voor de Vrouwenbeweging, in 1988 gestart met een vooronderzoek naar een landelijk toepasbaar 'information retrieval'-en indexeersysteem op het gebied van literatuur betreffende de positie van de vrouw. Het onderzoek wordt gefinancierd door het ministerie van Sociale Zaken, het NBBI, en het IIAV zelf. Naast literatuuronderzoek omvat het project een gebruikersonderzoek en een evaluatie van bestaande systemen. Doel van het project is te komen tot een uitgewerkt voorstel voor vervolgactiviteiten gericht op realisatie van de thesaurus. Het project wordt door NBBI gefinancierd en begeleid.

Milieuthesaurus - Een Nederlandstalige, geautomatiseerde thesaurus van milieutermen

Het doel van dit project is te komen tot een algemeen te gebruiken lijst van termen, die gebruikt kan worden voor het ontsluiten van informatie met betrekking tot het milieu, zoals bijvoorbeeld literatuur en lopend onderzoek. Daartoe werden allereerst de uitgangspunten voor de lijst door een werkgroep geformuleerd. Daaraanvolgend werden beschikbare verzamelingen van termen geanalyseerd, bewerkt en uitgebreid. Ook werd een keuze gemaakt ten aanzien van het te gebruiken software pakket. Eind 1988 kwam een testversie beschikbaar. Tot juni 1989 wordt deze bij gebruikers

uitgetest. NBBI heeft meegewerkt aan het totstandkomen van het projectvoorstel, tezamen met de initiatiefnemers TNO, het ministerie van VROM, en het Rijksinstituut voor Volkshuisvesting en Milieuhygiëne (RIVM). De drie laatstgenoemden hebben het project thans in uitvoering. NBBI draagt gedeeltelijk bij aan de financiering.

Database voor literatuur rond 'social research methods' (SRM-Documentatiecentrum)

De automatisering van het bibliografisch bestand over methoden en technieken in de sector sociale wetenschappen is in het verslagjaar verder gevorderd. Het reken centrum van de Erasmus Universiteit werd gecontracteerd voor de software-ontwikkeling van de voor dit project zo specifieke thesaurus-faciliteiten. NBBI bemiddelde tussen het SRM-Documentatiecentrum, de Commissie Informatie Lopend Onderzoek en het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen teneinde een oplossing te vinden voor gerezen problemen met een toeleverancier van software. Dit is inmiddels afgerond. Daarnaast werd het verzoek tot erkenning als SURF-expertisecentrum door NBBI ondersteund. Dat verzoek is inmiddels door de minister van O&W gehonoreerd, waardoor SRM met extra subsidie de databank nationaal en internationaal kan gaan exploiteren.

Programmalijn B: Samenwerking van partijen in de keten van informatieverzorging

Nederlandse deelname aan distributie van biomedische tijdschriften in elektronische vorm (ADONIS)

Binnen dit project wordt gewerkt aan de totstandkoming van een systeem, waarin artikelen uit een groot aantal biomedische tijdschriften kunnen worden opgeslagen in 'image', hetgeen inhoudt, dat ook foto's en afbeeldingen kunnen worden meegenomen. De EG financiert het project mede. In Nederland is de bibliotheek van de KNAW deelnemer. In 1988 heeft de KNAW een begin gemaakt met het inlezen van de 28 CD-ROM's, het medium waarop de informatie wordt opgeslagen. Naast het opbouwen van de toegangsindexen werd een voorziening gecreëerd, waarmee kan worden aangegeven of een bepaald artikel op CD-ROM aanwezig is.

Inmiddels is gebleken, dat de kwaliteit van de kopieën, die met het systeem worden verkregen, aanmerkelijk beter is dan langs de klassieke manier, die werkt met microfiches. Het ADONIS-consortium zal in het komend jaar op basis van een daartoe op te stellen 'business plan' besluiten al dan niet door te gaan op de in 1987 en 1988 ingeslagen weg. Bekeken zal worden of met een nieuwe technologische benadering, vooral ten aanzien van de software, verdere verbetering kan worden bereikt.

Rotterdam Bibliotheek en Informatienetwerk (ROBIN)

De bibliotheek van de Erasmus Universiteit en de Gemeentebibliotheek van Rotterdam hebben medio 1988 het idee gelanceerd aan gebruikers de mogelijkheid te bieden op eenvormige wijze toegang te hebben tot het catalogussysteem van beide bibliotheken. Slaagt die opzet, dan wordt een uitbreiding naar andere instellingen binnen de Rotterdamse regio overwogen. NBBI is betrokken bij het opstellen van de projectdefinitie en -uitwerking. De eerste versie daarvan kwam eind 1988 beschikbaar. Op basis daarvan zullen afspraken worden gemaakt voor de realisatie van de eerste fase. Externe automatiseringsdeskundigheid zal daarvoor worden ingeschakeld.

Het beschikbaarstellen van diverse Nederlandse referentiebestanden op CD-ROM (NRB/CD-ROM)

NBLC, PICA en LBC realiseerden volgens plan een CD-ROM, een optische gegevensdrager, waarop een groot aantal Nederlandse referentiebestanden is vastgelegd. Op de Nederlandse on-line conferentie, die in maart 1988 plaatsvond, werd de eerste disc gepresenteerd. Met de schijf en de daarbij behorende apparatuur is op een vijftigtal plaatsen ervaring opgedaan. Naar aanleiding daarvan werd een rapport opgesteld, dat eind 1988 nagenoeg was afgerond. Het rapport wordt door het NBLC gepubliceerd. Het NBBI financierde het project, mede op basis van doelsubsidies van de ministeries van O&W en WVC. Ook tijdens de evaluatiefase zal NBBI ondersteuning bieden.

Informatienetwerk Hoger Onderwijs Limburg (IHOL)

Het IHOL project is gericht op het koppelen van de catalogi en informatievoorzieningen van alle Limburgse Hoger Onderwijs Bibliotheken. Eind 1987 werd voor dit project door NBBI de 'partnership'-gedachte geformuleerd. Deze opzet was nodig omdat bleek, dat het project alleen van de grond zou kunnen komen, indien alle betrokken deelnemers een risicodragende bijdrage - in geld en/of menskracht - zouden leveren. PICA, partner in het project, steunde deze benadering. Subsidies werden verkregen van de Provincie Limburg en de ministeries van Economische Zaken en Onderwijs en Wetenschappen. Het project kreeg een juridische vorm door de oprichting van de stichting IHOL in september 1988. Er werd lokaal projectmanagement aangetrokken, dat met tijdelijke steun vanuit NBBI het project verder concretiseerde. De voorbereidende werkzaamheden, die inmiddels zijn afgerond zullen in 1989 leiden tot resultaten binnen een relatief groot voorbeeldproject. Verwacht wordt, dat met name in het HBO-veld dit project uitstraling zal kunnen hebben voor heroriëntatie binnen instellingen ten aanzien van hun bibliothecaire voorzieningen.

Een geautomatiseerde bibliografie op het gebied van Maatschappelijke Aspecten van de Informatica (MAI)

NBBI en de initiatiefnemers voor een databank met bibliografische gegevens over de maatschappelijke aspecten van de informatica, hebben in 1988 een projectdefinitie opgesteld. Naast NBBI nemen aan het project deel: de Frederik Muller Akademie (FMA) en de Universiteit van Amsterdam, met name de vakgroep sociale aspecten van de informatica. NBBI zegde co-financiering voor het project toe. Realisatie van het project is mede afhankelijk van de financiële betrokkenheid van de andere partners. Eind 1988 bestond daarover nog geen duidelijkheid.

Marien Informatiesysteem met informatie over de Noordzee (MARIS)

Op verzoek van Rijkswaterstaat werd in het verslagjaar de eerder door een extern adviseur in samenwerking met NBBI uitgebrachte offerte met betrekking tot een kosten-baten analyse van de MARIS informatiedienst nader uitgewerkt. Omdat nog een beslissing moet worden genomen over de organisatorische opzet van MARIS-stichting en -bureau werd verdere besluitvorming aangehouden.

Programmaliijn C: Stimulering van het gebruik van informatie

Coöperatie rond Optische Informatietechnologie gericht op Nieuwkomers (COIN)

Medio 1988 werd door NBBI een haalbaarheids-studie voor de COIN- projectopzet afgerond. In COIN is gekozen voor toepassing van de CD-ROM technologie in de eindfase van het (WO+HBO) onderwijs, om op deze wijze toekomstige professionals vertrouwd te maken met het elektronisch raadplegen van grote gegevensbestanden. Om voor de studenten een relevant aanbod van informatie te verkrijgen wordt samenwerking gezocht met uitgevers. Bestaande informatie moet tegen een zo laag mogelijke prijs per student ter beschikking worden gesteld, zonedig in een voor het onderwijs aangepaste vorm. Uiteraard met gebruikmaking van de CD-ROM als gegevensdrager. Ook van de kant van de uitgevers wordt interesse verwacht in COIN, omdat zij belang hebben bij een grotere vraag naar hun producten in elektronische vorm. De studie bevestigde de verwachting dat participatie van uitgevers zin heeft op grond van te verwachten 'return on investment'. In de tweede helft van 1988 is die bereidheid tot participatie getoetst. Naar bleek is er een goede basis aanwezig om op de deelgebieden juridische en zakelijke informatie een demonstratieproject op te zetten. Daaraan zal in 1989 verder gewerkt worden. Ook de Europese Commissie heeft interesse voor het COIN-idee. Van die kant werd steun verkregen voor een 'internationalisering' van de studie.

Bestandsraadpleging in secundair onderwijs i.s.m. openbare bibliotheken

Binnen het middelbaar- en voortgezet onderwijs (MBO en VO) wordt getracht ervaring op te bouwen over de mogelijkheden van 'information retrieval', met ondersteuning van de openbare bibliotheken. NBBI rondde een inventarisatie van het on-line aanbod van databanken, relevant voor gebruik in het secundair onderwijs, af. Op basis daarvan zullen op enkele plaatsen demonstratieprojecten worden opgezet. Daartoe zullen in 1989 door NBBI initiatieven worden genomen.

Programmalijn D: Informatievoorziening van kleine en middelgrote bedrijven

Vervolg op PBIB - Project Bevordering Informatievoorziening Bedrijfsleven

Het ministerie van Economische Zaken heeft NBBI verzocht de verdere begeleiding op zich te nemen van door de Rijksnijverheidsdienst (RND) opgestarte activiteiten gericht op het vervolgonderzoek PBIB. Door NBBI is daar positief op gereageerd. Vooruitlopend op een definitieve beslissing heeft met de RND overleg plaatsgehad over de wijze waarop deze activiteiten zinvol en gericht gecontinueerd kunnen worden.

Demonstratie Informatievoorziening bij de Innovatie Adviescentra (ICa)

Het doel van dit project is gericht op het opzetten van demonstratieprojecten naar het bedrijfsleven om bekendheid te geven aan beschikbare voorzieningen, diensten en middelen. NBBI heeft aan het ministerie van Economische Zaken en de RND een eerste opzet gepresenteerd met het doel om te komen tot concrete afspraken over een projectmatige aanpak bij enkele centra. Verwacht wordt dat het project begin 1989 verder kan worden ingevuld.

Programmalijn E: Onderzoek en ontwikkeling Bibliotheekwezen & Informatieverzorging

Marktverkenning document-transport via breedbandkanalen

In vervolg op eerdere activiteiten rond APOLLO is het van belang te onderzoeken welke markten nuttig gebruik kunnen maken van de mogelijkheden van breedbandverbindingen voor 'document-delivery'. Een gebruikersonderzoek zal gegevens moeten opleveren, waarmede inzicht kan worden verkregen in de markt en de noodzakelijke voorzieningen. De opdrachtgevers voor het project zijn de ministeries van Onderwijs en Wetenschappen, Economische Zaken en de PTT. NBBI werkt aan de voorbereiding van een opzet. NBBI blijft het projectmanagement voeren. Na een eerste oriëntatie zal begin 1989 een uitgewerkt projectplan worden opgesteld.

Informatiestatistieken

Het CBS heeft in samenwerking met Raad van Advies voor het Bibliotheekwezen en Informatieverzorging (RABIN) en NBBI een inventarisatie gemaakt van de beschikbare statistische gegevens met betrekking tot de elementen van de zogeheten informatiekaart. Die kaart is een door de RABIN ontworpen tweedimensionale weergave van het informatieverzorgingssterrein. In 1989 zal het rapport in een nog nader te bepalen vorm worden gepubliceerd.

Vraag en aanbod Sociale Informatie

Het in samenwerking met het Sociaal Wetenschappelijk Informatie- en Documentatie Centrum (SWIDOC) en NBBI uitgevoerde project 'Vraag en aanbod van sociaal wetenschappelijke informatie' leidde tot rapportage over de uitkomsten daarvan. In het verslagjaar werd het rapport eveneens in het Engels vertaald en gepubliceerd.

Juridische aspecten Informatiemarkt

Op verzoek van het ministerie van Economische Zaken heeft NBBI een inventariserende studie uitgevoerd naar de juridische belemmeringen op de informatiemarkt. Het rapport bevat een analyse van juridische knelpunten op deeltterreinen als bijvoorbeeld intellectuele eigendom, nieuwe informatiediensten en toegang tot overheidsinformatie. Daarnaast zijn gewenste acties en onderzoeksvoorstellen geformuleerd, die de weg aangeven tot verdere activiteiten op dit terrein. Door het NBBI zijn voorstellen ter tafel gebracht, waarvan inmiddels bekend is dat daar belangstelling voor bestaat. Met het ministerie van Economische Zaken vindt overleg plaats over een nadere invulling.

Auteursrecht Databanken

Op verzoek van het ministerie van O&W heeft NBBI ook in het afgelopen jaar de begeleiding op zich genomen van een promotieonderzoek dat een vergelijkende internationale studie naar auteursrechtelijke bescherming van databanken behelst. Naar verwachting komen de resultaten in 1989 beschikbaar.

Kwantitatieve gegevens met betrekking tot het informatieveld

Omdat bestaande statistieken op het gebied van de informatieverzorging nauwelijks gegevens bevatten over nieuwe ontwikkelingen op dat gebied, heeft NBBI in het afgelopen jaar een initiatief genomen, dat tot doel heeft op basis van een inventarisatie en analyse van gebruikersbehoeften lacunes in bestaande gegevensverzamelingen op te sporen. Tevens wordt nagegaan hoe deze kunnen worden opgevuld. In eerste instantie is de aandacht gericht op het deelterrein 'information retrieval'. Het daartoe inmiddels in gang gezette project heeft een looptijd van twee jaar en zal in 1990 worden afgerond. NBBI financiert en voert het projectmanagement over het onderzoek.

Prioriteiten Beeldbanken en Intelligente Interfaces binnen EG-programma IMPACT

Binnen het programma IMPACT van de EG zijn een aantal prioriteitsgebieden aangewezen waaronder Beeldbanken en Intelligente Interfaces. Om de Nederlandse respons te optimaliseren heeft het ministerie van Economische Zaken NBBI verzocht een onderzoek uit te voeren hoe Nederlandse bedrijven te adviseren en te ondersteunen bij het indienen van projecten. Daarmee kan beter worden ingespeeld op de subsidiemogelijkheden, die de EG biedt. Eind 1988 zijn voor beide terreinen werkzaamheden verricht. Het eindrapport, dat in de eerste helft van 1989 verschijnt, zal tevens aanbevelingen bevatten hoe voor toekomstige prioriteiten binnen IMPACT of andere EG programma's optimale ondersteuning vanuit NBBI geboden kan worden.

Zakelijke Informatie Systemen

Eveneens op verzoek van het ministerie van Economische Zaken werd eind 1988 door NBBI een plan van aanpak opgesteld voor een haalbaarheidsstudie naar het stimuleren van aanbod en gebruik van binnen de Rijksoverheid beschikbare zakelijke informatie. Het plan stelt voor naast een inventarisatie van binnen de overheid aanwezige zakelijke informatie ook het in de marktsector aanwezige aanbod te verkennen. Daarnaast wordt een vergelijking tussen Nederland en andere landen bepleit. Het project is inmiddels in uitvoering.

Analyse Marktsector

Het begrip 'marktsector' is bij dit project vanuit NBBI-optiek in de allereerste plaats omschreven als het gebied van vraag, aanbod en transfer van informatie ten behoeve van het midden- en kleinbedrijf. Hier wordt, in tegenstelling tot de situatie bij grotere ondernemingen, minder gebruik gemaakt van openbare informatiebronnen zoals CIMK, RND, EVD, bibliotheken enz. NBBI startte een onderzoek naar knelpunten in de informatievoorziening in deze sector, waarbij vooral gekeken is naar de vraagzijde. De kunststofverwerkende industrie is gekozen als specifiek segment voor het onderzoek, dat een looptijd heeft van ca. 1,5 jaar. Begin 1989 zal een plan van aanpak gereedkomen.

Programmaliijn F: Standaardisatie en harmonisatie

Een nadere invulling van deze programmaliijn is enigszins achtergebleven. Dat is onder andere veroorzaakt door het medio 1988 gelanceerde actieprogramma voor bibliotheken dat door de EG wordt voorbereid. Standaardisatie en implementatie van OSI-standaards bij (de koppeling van) bibliotheeksystemen zal daarbij een belangrijke plaats innemen.

Programmalijn G: Informatievoorziening alfa-disciplines

Op verzoek van het ministerie van O&W is een begin gemaakt met een nadere concretisering van acties gericht op een analyse van knelpunten in de informatievoorziening van de alfa-disciplines en het op basis hiervan aangeven van activiteiten om deze te verminderen. In het onderzoek zijn betrokken de disciplines: wijsbegeerte, taalwetenschap, literatuurwetenschap, geschiedenis, kunst en cultuur. Uitgangspunt bij dit project was een in 1987 over dit onderwerp verschenen rapport van de - toenmalige - Bibliotheekraad. De opdracht voor een voorstudie is in het verslagjaar verstrekt. Deze studie kwam eind 1988 gereed. Op basis daarvan zijn de werkzaamheden voor een verkennend onderzoek van start gegaan. Het eerste deel daarvan richt zich op geschiedenis en wijsbegeerte, het tweede op de overige vier disciplines. De eindrapportage daarvan is medio 1989 voorzien. NBBI is nauw betrokken bij opzet en begeleiding van het project, de keuze van te ondernemen activiteiten en de evaluatie van de onderzoeksresultaten. Het totale project loopt tot ultimo 1990.

Programmalijn H: Vertaaltechnologie

EUROTRA en uitbreidingen

Medio 1988 werd de tweede fase van het automatisch vertaalproject van de EG, EUROTRA, afgesloten. Via de Stichting Taaltechnologie (STT), die verantwoordelijk is voor de Nederlandse inbreng, is NBBi nauw en actief bij EUROTRA betrokken geweest. In het inmiddels gereedgekomen eindrapport met betrekking tot het project werden de resultaten geschetst en nieuwe prioriteiten aangegeven.

Eenzijds betreffen deze een samenwerking van de Stichting Taaltechnologie met het Tilburgse Instituut voor Taal- en Kennistechnologie op fundamenteel terrein.

Daarbij zal een database worden opgezet met vergelijkende grammaticale regels voor de talen Nederlands, Engels, Spaans en Portugees. Anderzijds krijgt ook het ontwikkelingsgerichte werk aandacht door een samenwerkingsproject van de stichting STT met twee commerciële partners, te weten van Dale Lexicografie en het Natuurkundig Laboratorium van Philips. Doel is het vervaardigen van een 'electronisch woordenboek' voor EUROTRA en ROSETTA, het automatisch vertaalsysteem van Philips.

Voor beide initiatieven werden definitiestudies uitgevoerd, op basis waarvan bij de EG en Nederlandse overheid subsidies werden aangevraagd. Van de kant van de EG waren deze deels al binnen de uitbreiding van EUROTRA, EUROTRA Grammar en EUROTRA Lexic, beschikbaar gesteld. Met betrekking tot EUROTRA Grammar werd eind 1988 met de EG een contract afgesloten, voor Lexic was op dat moment een goede basis aanwezig voor de start begin 1989. Het projectbeheer wordt gevoerd door NBBi, waarbij de uitvoering berust bij STT. Daarnaast tracht NBBi een samenhang te bevorderen tussen EUROTRA en andere initiatieven op het gebied van automatisch vertalen. Ook wordt toegezien op verspreiding van de onderzoeksresultaten.

3. Overige activiteiten

Specific program for the dissemination and utilisation of results from scientific and technological research (VALUE)

Op verzoek van de ministeries van Economische Zaken en O&W werd een advies opgesteld over het EG-programma 'VALUE'. Dit programma, met een looptijd van ongeveer vier jaar en een budget van 3,8 miljoen ECU richt zich op de valorisatie van research-resultaten uit door de EG medegefinancierd onderzoek. Gekeken wordt naar de mogelijkheid van juridische bescherming, bijvoorbeeld door patenten en een goede informatievoorziening over lopend onderzoek en over bereikte resultaten. Het advies werd opgesteld in samenwerking met het bureau Zakelijke Verbintenissen van TNO en eind 1988 aan de opdrachtgevers aangeboden. Het advies bevat een aantal specifieke aanbevelingen teneinde Nederland beter te kunnen laten profiteren van dit EG-initiatief.

Onderzoek inzake NCC/IBL-systeem

Op basis van daarover bereikte overeenstemming tussen het Algemeen Bestuurscollege van de Koninklijke Bibliotheek (ABC/KB), het bestuur van de stichting Pica, alsmede van de drie NCC-houders (Koninklijke Bibliotheek, Technische Universiteit Delft en de Landbouw Universiteit Wageningen), kreeg het NBBI medio 1988 het verzoek een onderzoek te willen instellen naar het in ons land gewenste NCC/IBL-systeem en de eventuele verdere uitbouw daarvan.

Het NBBI besloot, gelet op de complexiteit van de voorliggende problematiek, het eigenlijke onderzoek terzake te laten voorafgaan door een oriënterend vooronderzoek. Doelstelling daarvan was de probleemstelling rondom de centrale vraag zo helder en duidelijk mogelijk ter tafel te krijgen. De eerste onderzoeksronde werd voor het eind van het verslagjaar afgesloten, de resultaten daarvan werden ultimo 1988 aan de opdrachtgevers gepresenteerd.

EG-actieplan voor bibliotheken

Op 15 november 1988 organiseerde NBBI in het Haagse Congresgebouw een voorlichtingsdag omtrent het EG-actieplan voor bibliotheken. Dit plan, waarmee voornamelijk een bedrag van ca. 33 miljoen ECU (78 miljoen gulden) gemoeid is, omvat een vijf-jaren programma gericht op innovatieve acties ten behoeve van bibliotheken in de twaalf lidstaten. Een 150-tal vertegenwoordigers uit de bibliotheekwereld, overheid, universiteiten en sectoren van het bedrijfsleven bezocht de bijeenkomst.

Inleiders uit de EG en uit het Nederlandse 'veld' discussieerden uitvoerig over het plan. NBBI's rol zal zich niet beperken tot slechts voorlichting over dit EG-initiatief. In de operationele fase treedt het NBBI op als nationaal 'focal point' bij het voorbereiden en begeleiden van projecten vanuit Nederland. Als eerste stap daartoe

neemt NBBI deel aan het EG-forum dat in maart 1989 zal worden gehouden in Luxemburg. Verwacht mag worden, dat wanneer dit EG-initiatief nader is ingevuld en goedgekeurd, de nationale bibliotheekwereld zich in internationaal verband kan gaan presenteren. Het voorbereiden van interessante projectvoorstellen, die bij voorkeur een internationale inbreng hebben, staat op de korte termijn centraal.

Onderzoek naar situatie en mogelijke oplossingen voor minder frequent gebruikte literatuur (DMFGL)

Begin 1988 kreeg het NBBI van het ministerie van O&W het verzoek een onderzoek in te stellen naar de problematiek binnen - met name - de wetenschappelijke bibliotheken ten aanzien van de beschikbare ruimte voor de opslag en groei van de verzamelingen. Naar zich liet aanzien zou zeker in de toekomst op dat punt een probleem kunnen ontstaan. Het in opdracht van NBBI uitgevoerde onderzoek wees uit, dat het merendeel van de bibliotheken beschikt over voldoende ruimte, hoewel bij een aantal de komende jaren problemen zullen optreden. Een centraal depot voor minder frequent gebruikte literatuur biedt geen efficiënte en acceptabele oplossing. Ook kon wordt geconstateerd, dat de huidige graad van automatisering het moeilijk en kostbaar maakt tot ontdubbeling te komen van weinig gebruikte monografiën. De resultaten van het onderzoek, dat ultimo 1988 was afgerond, zijn aan het ministerie aangeboden.

Digitaliseren van de prentenverzameling van het Internationaal Instituut voor de Sociale Geschiedenis (IISG)

Het Internationaal Instituut voor de Sociale Geschiedenis heeft medio 1988 bij het ministerie van O&W een projectvoorstel ingediend om te komen tot een geautomatiseerd systeem voor de iconografische verzameling. Het ligt in de bedoeling dit te koppelen aan het bibliotheeksysteem met beschrijvingen. Aan het NBBI is eind 1988 gevraagd expertise beschikbaar te willen stellen bij de realisatie van dit project. In het begin van 1989 zal duidelijk worden welke rol NBBI in dit project kan spelen.

Nederlandse Bibliografie (Brinkman's Catalogus)

De Koninklijke Bibliotheek (KB) is verantwoordelijk voor de redactie van de Nederlandse Bibliografie, onder auspiciën van het Nederlands Bibliografisch Centrum (NBC). Deze bibliografie, ook wel Brinkman's Catalogus genoemd, bevat beschrijvingen van publicaties, die in Nederland zijn uitgegeven, ofwel in de Nederlandse taal zijn gesteld. Elke vijf jaar wordt het geheel samengevat in één cumulatieve uitgave. NBBI draagt zorg voor de administratieve afhandeling van de laatste daarvan, die binnenkort zal verschijnen.

Bibliografie 1801-1831

Het ontbrekende deel van Brinkman's catalogus over de periode 1801-1831 wordt door de KB samengesteld. NBBI begeleidt de administratieve afhandeling. Begin 1989 wordt het project afgesloten.

Centrale Catalogus voor Dag- Week- en Nieuwsbladen (CCD)

In de afgelopen jaren heeft de KB deze toegangsmogelijkheid voor periodieken, verschijnend in Nederland, gerealiseerd. De opbouwfase is in 1988 afgesloten. De catalogus blijft verder in beheer bij de KB. Begin 1989 zal de administratieve afwikkeling plaatsvinden door NBBI.

Nederlandse Classificatie Stichting (NCS)

In 1987 besloten de Nederlandse Vereniging van Bibliothecarissen (NVB), de Nederlandse Vereniging van Bedrijfs Archivarissen (NVBA), de Vereniging voor documentaire informatievoorziening en administratieve organisatie (SOD) en NBBI, - de vier in de stichting samenwerkende organisaties - tot een heroriëntatie ten aanzien van de taakstelling, met een andere betrokkenheid van NBBI. Gebleken is echter, dat het draagvlak daarvoor te klein is. Reden waarom is besloten de stichting in 1989 op te heffen.

Uitgave van de Nederlandse UDC, de Universele Decimale Classificatie (UDC)

Vanuit het lidmaatschap van de Fédération Internationale de Documentation (FID), die zeggenschap heeft over de UDC, heeft NBBI met Samsom Uitgeverij contractuele afspraken gemaakt over het verzorgen van deze uitgave. In overleg met uitgever en de Centrale Archief Selectiedienst van het ministerie van Binnenlandse Zaken is in 1988 een nieuwe wijze en vorm van publicatie gerealiseerd.

Documentair Informatie Systeem (DIS)

Op verzoek van het Ministerie van Binnenlandse Zaken heeft NBBI een inhoudelijke analyse van het DIS-programma gemaakt. Daarbij werden aanbevelingen en suggesties gedaan voor een verdere uitwerking daarvan.

4. Internationale betrekkingen

EG - Commission Internationale de Documentation Scientifique et Technique (CIDST)

Eind 1988 liep het vijfjaren-programma van de CIDST ten einde. De commissie en enkele werkgroepen hebben in het verslagjaar nog enkele malen vergaderd. Daarbij zijn lopende projecten aan de orde geweest, maar de meeste tijd is besteed aan de discussie over het al dan niet voortbestaan van de CIDST. Nu het Senior Officials Advisory Committee - SOAC - in het verslagjaar als officieel adviescollege is ingesteld, is het niet waarschijnlijk, dat de CIDST in haar huidige vorm zal voortbestaan. De CIDST zal daaraan in juni 1989 nog een vergadering wijden en een advies aan de Europese Commissie uitbrengen, die daaraanvolgend een beslissing zal nemen.

Ontwikkeling van de informatiemarkt in de Gemeenschap

Op 26 juli 1988 werd het programma voor de ontwikkeling van prioritaire acties van een markt voor informatiediensten door de Raad van Ministers goedgekeurd. Het kreeg de naam IMPACT, wat staat voor Information Market Policy Actions. Het voor dit programma beschikbare budget bedraagt rond de 36 miljoen ECU (\pm 90 miljoen gulden) waarvoor een aantal demonstratie/pilot projecten zullen worden opgezet op de inmiddels geselecteerde terreinen: Toerisme, Wegtransport, Intelligente Interfaces, Beeldbanken, Standaarden, Patenten en Bibliotheken. Ten aanzien van dit laatste onderwerp is inmiddels het EG-actieplan voor Bibliotheken gelanceerd.

Al elders in dit jaarverslag is melding gemaakt van de voorlichtingsdag, die NBBI met dit actieplan als centraal thema in Nederland organiseerde. Ook op het gebied van Intelligente Interfaces en Beeldbanken is NBBI actief. Op verzoek van het ministerie van Economische Zaken ging eind 1988 een onderzoek van start naar de deelname van Nederlandse bedrijven en instellingen aan projecten op deze gebieden en hoe deze te bevorderen. Het belang dat NBBI hecht aan nauwe internationale contacten, wordt hier nog eens onderstreept. Aan de hand van de opgedane ervaringen wordt IMPACT mogelijk na 1990 gevolgd door een veel uitgebreider programma. NBBI's inspanningen zijn er uiteraard op gericht ook daarbij betrokken te zijn.

ICCP

De Information, Computer and Communications Policy werkgroep van de OESO, kwam in het verslagjaar twee maal bijeen. Binnen deze werkgroep houdt een commissie zich bezig met telecommunicatie, een tweede bestudeert de economische en sociale gevolgen van ontwikkelingen in technologische informatie.

FID

De Fédération Internationale de Documentation heeft van 24 augustus

tot 1 september 1988 haar 44e Algemene Ledenvergadering gehouden te Helsinki onder het thema 'Information, Knowledge and Evolutions'. De Raad zag haar plannen om te komen tot nieuwe opleidingen en het aandacht vestigen op invoering van nieuwe technologieën goedgekeurd. De uitvoering daarvan zal mede afhangen van de vraag of een oplossing gevonden wordt voor de financiële situatie, waarin de FID verkeert.

5. Jaarrekening 1988

Stichting 'Nederlands Bureau voor Bibliotheekwezen en Informatieverzorging'
te 's-Gravenhage

Balans per 31 december 1988 (in duizenden guldens)

	31 december 1988	31 december 1987
ACTIVA		
INVENTARIS	42	P.M.
VOORRAAD PUBLICATIES	P.M.	P.M.
DIVERSE VORDERINGEN, VOORSCHOTTEN EN VOORUITBETAALDE KOSTEN	69	66
LIQUIDE MIDDELEN	<u>7.388</u>	<u>5.833</u>
	<u>7.499</u>	<u>5.899</u>
PASSIVA		
RESERVERINGEN/VOORZIENINGEN	458	337
MINISTERIE VAN ONDERWIJS EN WETENSCHAPPEN	233	286
PROJECTGELDEN	1.052	1.141
VERPLICHTINGEN INZAKE PROJECTEN	4.188	3.539
OVERIGE SCHULDEN EN VERPLICHTINGEN	931	810
NBBI-OPRICHTINGSKOSTEN	43	53
INITIELE INVESTERINGEN	3	30
EXPLOITATIE RESULTAAT	<u>591</u>	<u>-297</u>
	<u>7.499</u>	<u>5.899</u>

Stichting 'Nederlands Bureau voor Bibliotheekwezen en Informatieverzorging'
te 's-Gravenhage

Rekening van baten en lasten over 1988 (in duizenden guldens)

	1988	1987 (incl. NOBIN)
LASTEN		
PERSONEELSKOSTEN	1.378	878
ALGEMENE KOSTEN	725	874
	<u>2.103</u>	<u>1.752</u>
BUITENGEWONE LASTEN MINUS BATEN	- 145	- 40
	<u>1.958</u>	<u>1.712</u>
BATEN		
INKOMSTEN UIT DIENSTVERLENING		
PUBLIKATIES	18	3
INTEREST	161	34
	<u>179</u>	<u>37</u>
SALDO LASTEN MINUS BATEN	1.779	1.675
PROJECTEN ONVOORZIEN	51	702
VORMING V.U.T.-EGALISATIEVOORZIENING	<u> </u>	<u>297</u>
NADELIG SALDO	<u>1.830</u>	<u>2.674</u>

1. Grondslagen voor resultatenbepaling en waardering

RESULTATENBEPALING

De resultaten worden bepaald op basis van historische kostprijzen.

WAARDERING

INVENTARIS

Tot en met 1987 zijn de aanschaffingen direct ten laste van het resultaat gebracht. Met ingang van 1988 worden de aanschaffingen geactiveerd. Het afschrijvingspercentage is bepaald op 25% van de aanschafwaarde.

VOORRADEN

De voorraad publicaties worden gewaardeerd tegen kostprijs. Indien ouder dan één jaar worden de publicaties niet meer in de balans opgenomen.

VOORZIENING V.U.T.-VERPLICHTINGEN

De verplichtingen uit hoofde van aanspraken op uitkeringen bij vervroegde uittreding worden contant gemaakt tegen een rentevoet van 5%.

Een verplichting uit hoofde van de V.U.T.-regeling wordt aanwezig geacht bij werknemers welke niet meer dan 15 jaar van de V.U.T.-gerechtigde leeftijd verwijderd zijn en op ingangsdatum minimaal 10 jaar ononderbroken in dienst zijn geweest bij het NBBI.

Het bedrag van de voorziening wordt berekend op basis van de resolutie 21-5-1987 no. 287-6911, gepubliceerd in BNB 1987/251.

De gevormde voorziening is opgenomen onder het hoofd 'Reserveringen/voorzieningen'.

OVERIGE ACTIVA EN PASSIVA

Waardering vindt plaats tegen nominale waarde.

2. Toelichting op de balans per 31 december 1988 (in duizenden guldens)

	31 december 1988	31 december 1987
ACTIVA		
INVENTARIS	<u>42</u>	<u>P.M.</u>
De investeringen in 1988 betreffen machines, meubilair en programmatuur. Over 1988 vindt nog geen afschrijving plaats.		
DIVERSE VORDERINGEN, VOORSCHOTTEN EN VOORUITBETAALDE KOSTEN		
Debiteuren	nihil	32
Interest	48	23
Voorschotten en vooruitbetaalde kosten	<u>21</u>	<u>11</u>
	<u>69</u>	<u>66</u>
LIQUIDE MIDDELEN	<u>7.388</u>	<u>5.833</u>

Onder de liquide middelen zijn opgenomen twee kortlopende deposito's, in totaal f 3.289,- uitgezet tegen een rentevoet van 5% en 5¼%. De overige kas-, bank- en girosaldi zijn direct opeisbaar.

PASSIVA

RESERVERINGEN/VOORZIENINGEN

Met brief van 31 oktober 1988, HW/OI/UB 823.257 wordt door het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen toestemming gegeven tot de vorming van de hierna genoemde reserves/voorzieningen.

	31 december 1988	31 december 1987
--	---------------------	---------------------

Vervangingsreserve ten behoeve van groot onderhoud

De kosten van groot onderhoud werden in het verleden geheel vergoed door het Ministerie. De kosten van periodiek groot onderhoud zijn geschat op f 200.000,-, welk bedrag in vijf jaar dient te worden opgebouwd.

Over 1988 werd derhalve f 40.000,- gereserveerd en ten laste van het resultaat gebracht	80	40
---	----	----

Vervangingsreserve ten behoeve van initiële investeringen

Ten laste van de door het Ministerie beschikbaar gestelde gelden zijn in 1987 en 1988 voor f 240.000,- initiële investeringen gedaan in computerapparatuur, meubilair en telefooncentrale. Deze investeringen zijn in de jaarrekening P.M. gewaardeerd. De reserve wordt opgebouwd op basis van een gemiddelde levensduur van 4 jaar.

	60	
--	----	--

Bestemmingsreserve t.b.v. in werkplan omschreven activiteiten

Betreft in 1987 en 1988 vrijgevallen projectgelden, resp. niet geormerkt deel van de doelsubsidie, welke gedurende maximaal vijf jaar mogen worden gereserveerd.

	243	
--	-----	--

Voorziening VUT-verplichting

De ultimo 1987 getroffen voorziening betreffende reeds ingegane uitkering, is afgewezen.

		297
--	--	-----

In 1988 is een voorziening gevormd voor toekomstige verplichting jegens twee werknemers van het NBBI, contant gemaakt tegen een rentevoet van 5%

	22	
--	----	--

Transporteren

	405	
--	-----	--

		337
--	--	-----

	31 december 1988	31 december 1987
Transport	405	337
Egalisatiereserve		
Genoemde reserve heeft tot doel schommelingen in het resultaat van achtereenvolgende jaren op te vangen.	53	
Deze voorziening wordt gevormd door het voordelig verschil tussen vastgestelde subsidie en exploitatiesaldo.		
	<u>458</u>	<u>337</u>
MINISTERIE VAN ONDERWIJS EN WETENSCHAPPEN		
Te verrekenen m.b.t. NOBIN.	<u>233</u>	<u>286</u>
Dit bedrag is in 1989 toegewezen aan het Eurotra-project.		
PROJECTGELDEN		
Saldo per 31 december	<u>1.052</u>	<u>1.141</u>
Betreft voornamelijk door het Ministerie van O&W beschikbaar gestelde bedragen bestemd voor CCK 1988-1990.		
VERPLICHTINGEN INZAKE PROJECTEN		
Saldo per 1 januari 1988	3.539	
In 1988 geormerkt	<u>2.027</u>	
	5.566	4.665
Af: Vrijgevallen, c.q. betaalde declaraties	<u>1.378</u>	<u>1.126</u>
	<u>4.188</u>	<u>3.539</u>

	31 december 1988	31 december 1987
OVERIGE SCHULDEN EN VERPLICHTINGEN		
Pensioenreserve	396	374
Loonbelasting en premieheffing	57	27
Nog te betalen vakantietoeslag	48	32
Nog te betalen vakantiedagen	60	
Centraal Beheer	65	7
Crediteuren	254	303
Overige schulden	51	67
	<u>931</u>	<u>810</u>
NBBI-OPRICHTINGSKOSTEN		
Saldo per 31 december	<u>43</u>	<u>53</u>
Van het oorspronkelijk door het Ministerie beschikbaar gestelde bedrag ad f 350.000,- werd f 307.000,- besteed en als subsidie vastgesteld.		
Van het restant ad f 43.000,- is f 17.000,- toegewezen aan het Eurotra-project. De resterende f 26.000,- zal worden verrekend bij de toekenning van de doelsubsidie over 1989.		
INITIELE INVESTERINGEN		
Saldo per 31 december	<u>3</u>	<u>30</u>
Betreft saldo van beschikbaar gestelde bedragen minus desbetreffende investeringen.		
EXPLOITATIE RESULTAAT		
Ontvangen voorschotten basissubsidie	2.421	2.377
Af: Exploitatie resultaat 1987 NOBIN		- 240
Exploitatie resultaat 1988, resp. 1987 NBBI	- 1.830	- 2.434
	<u>591</u>	<u>- 297</u>

3. Toelichting op de rekening van baten en lasten over 1988 (in duizenden guldens)
 (De vergelijkende cijfers over 1987 betreffen NOBIN en NBBI tezamen).

	1988	1987
PERSONEELSKOSTEN		
Salarissen	1.060	733
Sociale lasten en pensioenpremie	318	145
	<u>1.378</u>	<u>878</u>
ALGEMENE KOSTEN		
Interim management	69	330
Free-lance medewerkers	16	48
Reis- en verblijfkosten	133	75
Huisvestingskosten	151	163
Publiciteit	73	19
Afschrijving kantoorinventaris	60	
Overige algemene kosten	223	239
	<u>725</u>	<u>874</u>
BUITENGEWONE LASTEN MINUS BATEN		
Vrijgevallen toekenning/reservering aan projecten	-140	
Overige	- 5	- 40
	<u>-145</u>	<u>- 40</u>
PROJECTEN/ONVOORZIEN		
Toekenning en reservering projecten ten laste van de basissubsidie		702
Ontwikkelingskosten projectbeheer- en administratiesysteem	31	
Kadertraining	20	
	<u>51</u>	<u>702</u>

Namens het bestuur,

Dr. J. Rosenberg
 voorzitter

C. Booster RA
 secretaris/penningmeester

Overige gegevens 1988

Accountantsverklaring

Hierbij verklaren wij, dat de gegevens zoals vermeld in de verkorte jaarrekening 1988, welke is opgenomen in het jaarverslag van de Stichting Nederlands Bureau voor Bibliotheekwezen en Informatieverzorging 'NBBI' te 's-Gravenhage, ontleend zijn aan en overeenstemmen met de jaarrekening over 1988, waarbij wij een goedkeurende verklaring hebben afgegeven met de volgende tekst:

'Wij hebben de jaarrekening 1988 van de Stichting Nederlands Bureau voor Bibliotheekwezen en Informatieverzorging 'NBBI' te 's-Gravenhage gecontroleerd.

Op grond van ons onderzoek zijn wij van oordeel dat deze jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en samenstelling van het vermogen van de Stichting per 31 december 1988 en van de baten en lasten over 1988.'

Walgemoed & Co.
registeraccountants

w.g. G.G. van Raalten RA

Leiden, 16 maart 1989

Samenstelling NBBI-bestuur (per 31-12-1988)

voorzitter	Dr. J. Rosenberg College van Bestuur Rijksuniversiteit Utrecht
secretaris/penningmeester	C. Booster RA Deloitte Dijker Van Dien
leden	Drs. M.F.J. Pijnenborg Elsevier Science Publishers BV
	P.J.Th. Schoots Gemeentebibliotheek Rotterdam
	Dr. Th.J. Steenberg organisatie-adviseur

Samenstelling NBBI-bureau (per 31-12-1988)

Dr. J.N.L. Akkermans	projectleider
Ir. J. Diekmann	projectleider
Mevrouw M.A.M. Laqueur	stafmedewerker bibliotheekwezen
Saahabi Leenheer	secretariaat
Mevrouw M.A. Leunis	administratie/boekhouding
W.A.M. Leys	bibliotheek/archief
J.C. Mijnaerends	directeur
Drs. L.J. Pennings	stafmedewerker informatie-analyse
Mr. W.L. Renaud*	stafmedewerker externe- en internationale betrekkingen
Ellen Verbove	directiesecretariaat
Mevrouw Mr. M.J.F. Verstappen	projectleider
Drs. H.A. Zeven	stafmedewerker marktonderzoek

* Wegens de pensionering van de heer Renaud per 31 december 1988, werd op 1 september Mr. J.W. Reiber tot zijn opvolger benoemd.

Lijst van afkortingen

ABC/KB	Algemeen Bestuurscollege Koninklijke Bibliotheek
B&I	Bibliotheekwezen en Informatieverzorging
BIOREP	Biotechnological Research Projects
BiZa	Ministerie van Binnenlandse Zaken
BNS	Bibliografie Nederlandse Sociologie
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CCD	Centrale Catalogus van Dag-, Nieuws- en Weekbladen
CCK	Centrale Catalogus Kartografie
CD-ROM	Compact Disc Read Only Memory
CIDST	Commission Internationale de Documentation Scientifique et Technique
CIMK	Centraal Instituut voor het Midden- en Kleinbedrijf
COIN	Coöperatie rond Optische Informatietechnologie gericht op Nieuwkomers
DIS	Documentair Informatie Systeem
DGWB	Directoraat-Generaal voor Wetenschapsbeleid
DMFGL	Depot Minder Frequent Gebruikte Literatuur
ECN	Energie Onderzoek-Centrum Nederland
ECU	European Currency Unit
EG	Europese Gemeenschappen
EVD	Economische Voorlichtings Dienst
EZ	Ministerie van Economische Zaken
FID	Fédération Internationale de Documentation
FMA	Frederik Muller Akademie
HBO	Hoger Beroeps Onderwijs
IBL	Interbibliothecair Leenverkeer
ICa	Innovatie (Advies) Centra
ICCP	Information, Computer and Communication Policy
IHOL	Informatienetwerk Hoger Onderwijs Zuid-Limburg
IIV	Internationaal Informatiecentrum en Archief voor de Vrouwen beweging
IISG	Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis
IMPACT	Information Market Policy Actions
KB	Koninklijke Bibliotheek
KEMA	N.V. tot Keuring van Elektrotechnische Materialen
KNAW	Koninklijke Nederlandse Academie van Wetenschappen
LBC	Landelijke Bibliotheek Centrale
MAI	Maatschappelijke Aspecten Informatica
MARIS	Marien Informatie Systeem
MBO	Middelbaar Onderwijs

NBBI	Nederlands Bureau voor Bibliotheekwezen en Informatieverzorging
NBC	Nederlands Bibliografisch Centrum
NBLC	Nederlands Bibliotheek en Lektuur Centrum
NCC	Nederlandse Centrale Catalogus
NCS	Nederlandse Classificatie Stichting
NRB	Nederlandstalige Referentie Bestanden
NSIDK	Nederlandse Stichting Informatie- en Documentatiecentrum voor de Kartografie
NVB	Nederlandse Vereniging van Bibliothecarissen
NVBA	Nederlandse Vereniging van Bedrijfsarchivarissen
NWO	Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek
OB	Openbare bibliotheek
OESO	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling
OSI	Open System Interconnection
O&W	Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen
PBIB	Project Bevordering Informatievoorziening Bedrijfsleven
PICA	Centrum voor Bibliotheekautomatisering
RABIN	Raad van Advies voor Bibliotheekwezen en Informatieverzorging
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne
RND	Rijksnijverheidsdienst
ROBIN	Rotterdam Bibliotheek en Informatienetwerk
RUU	Rijksuniversiteit Utrecht
SAMCAD	Samenwerkende Centra voor Automobiëldocumentatie
SOAC	Senior Officials Advisory Committee
SOD	Vereniging voor documentaire informatievoorziening en administratieve organisatie
SRM	Social Research Methods
STT	Stichting Taaltechnologie
SURF	Samenwerkingsorganisatie computerdienstverlening Hoger Onderwijs en Onderzoek
SWIDOC	Sociaal Wetenschappelijk Informatie en Documentatie Centrum
TNO	Nederlandse Organisatie voor Toegepast Natuurwetenschappelijk Onderzoek
UDC	Universele Decimale Classificatie
VO	Voortgezet Onderwijs
VOGIN	Nederlandse Vereniging van Gebruikers van Online Informatiesystemen
VROM	Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieuhygiëne
WO	Wetenschappelijk Onderwijs
WVC	Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur

ISBN 90 70118 59 9
ISSN 0922-4750
CIP